

Informatie voor grensarbeiders

Wonen in België - werken in Duitsland

Als grensarbeider bent u normaal gesproken onderworpen aan het stelsel van sociale zekerheid van het land waar u werkt. Dat wil zeggen dat u als werknemer alle bijdragen voor de sociale zekerheid (ziekte- en zorgverzekering, werkloosheidsverzekering, pensioenverzekering – ongeveer 21%) in Duitsland en naar Duits recht moet betalen. Daarnaast moet u in Duitsland (dus in het land waar u werkt) belasting betalen over uw inkomsten uit deze dienstbetrekking. Als u in meer dan één land werkt, gelden andere regels.

Let op: in Duitsland bestaat er voor parttimebanen ook een bijzonder stelsel. Dit is bij de zogenoemde '520-€- banen' of 'Minijobs'. Meer informatie hierover op: www.minijobzentrale.de.

Dit informatieblad geeft uitsluitend eerste informatie. Voor bijkomend advies kunt u contact opnemen met een van de genoemde instanties of de EURES-adviseurs (zie 'adressen en internet').

Lonen

Duitsland kent een wettelijk minimumloon (vanaf 01-10-2022 – 12,00 € per uur). In principe zijn de contractpartijen (werknemer en werkgever) vrij om de hoogte van het loon af te spreken, zolang het minimumloon in acht wordt genomen. Als de werkgever gebonden is aan een collectieve arbeidsovereenkomst (*Tarifvertrag*), dan wordt

het loon bepaald door deze *Tarifvertrag*. Met de bruto-netto-calculator (www.nettolohn.de of www.lohnspiegel.de) kunt u berekenen hoe hoog uw nettoloon ongeveer zal zijn na aftrek van belastingen en bijdragen aan de sociale zekerheid.

Belastingen

De inkomsten die u in Duitsland verdient, worden in Duitsland belast. Als in het buitenland wonende werknemer moet u vóór begin van uw werkzaamheden in Duitsland uw gegevens (en eventueel die van uw gehuwde partner) doorgeven aan het *Finanzamt* dat voor uw werkgever bevoegd is. Daarnaast heeft u een SteuerID nodig. U kunt dit via twee formulieren regelen:

- *Antrag auf Erteilung einer Bescheinigung für den Lohnsteuerabzug 20__ für beschränkt einkommensteuerpflichtige Arbeitnehmer*innen*
- *Antrag auf Behandlung als unbeschränkt einkommensteuerpflichtiger Arbeitnehmer*

De formulieren kunt u bij ieder belastingkantoor in

Duitsland krijgen.

Het Duitse inkomen wordt van personenbelasting vrijgesteld in België, maar wordt wel meegenomen voor de berekening van de gemeentebelasting. Door een regeling in het Duits-Belgische Belastingverdrag wordt uw loonbelasting in Duitsland met ongeveer 8% verminderd. Daar wordt bij de bruto-netto-calculators natuurlijk geen rekening mee gehouden.

Tip: Voor meer informatie over dit onderwerp neemt u contact op met Team GWO (zie 'adressen en internet'). Ook als u in meerdere landen werkt (bv. bij thuiswerken) kunt u Team GWO voor meer informatie vragen.

Werkloosheidsverzekering

U betaalt de bijdragen voor de werkloosheidsverzekering in Duitsland.

Bij **volledige werkloosheid** moet u zich als werkzoekende melden bij een Belgische bemiddelingsdienst (*VDAB, le Forem, Arbeitsamt DG of Actiris*) en heeft u in principe recht op een Belgische werkloosheidsuitkering. De hoogte van deze werkloosheidsuitkering is mede afhankelijk van de tijdvakken die u sociaal verzekerd was in Duitsland.

U heeft een '*Arbeitsbescheinigung*' nodig (verkrijgbaar bij de *Agentur für Arbeit* of op www.arbeitsagentur.de), die door uw laatste werkgever is ingevuld. Op vertoon hiervan

ontvangt u een U1-formulier (voorheen E 301) van de *Agentur für Arbeit*. voor uw Belgische betaalorgaan (CAPAC-HVW/Hulpkas voor werkloosheidsuitkeringen of uw vakbond).

Bij **gedeeltelijke werkloosheid** (bv. door productievermindering, weersomstandigheden) hebt u recht op een werkloosheidsuitkering uit het werkland (hier: Duitsland).

Om te weten te komen wat de mogelijkheden zijn om zich in een ander land werkzoekend te melden, kunt u het beste contact opnemen met een EURES-adviseur. U kunt deze vinden via www.ec.europa.eu/eures/public/nl/.

Ziektekostenverzekering

U kunt naar een arts in België en Duitsland gaan. Als grensarbeider moet u zich bij een Duits ziekenfonds aansluiten. U ontvangt van de Duitse zorgverzekeraar een formulier S1 (E 106), waarmee u zich bij uw Belgische zorgverzekeraar ten laste van Duitsland laat registreren. U en, indien van toepassing, uw gezin zijn dan geregistreerd

als rechthebbende op verstrekkingen bij het Belgische verzekeringsfonds.

Bij ziekte krijgt u een uitkering volgens de Duitse wet. De werkgever betaalt gedurende 6 weken 100 % van uw loon en daarna betaalt het ziekenfonds tot maximaal 78 weken 70 % van uw loon.

Verpleegkostenverzekering (Pflegeversicherung): Duitsland kent een aparte verzekering voor

verpleegkosten. Elke Duitse zorgverzekeraar kan u over de *Pflegeversicherung* informeren.

Gezinsbijslagen

Kinderbijslag: Als u als grensarbeider de enige kostwinner in het gezin bent, krijgt u het Duitse *Kindergeld*, die u bij de 'Familienkasse Rheinland-Pfalz – Saarland' in Mainz aanvraagt. Het Duitse *Kindergeld* wordt maandelijks betaald.

U moet de Belgische bevoegde instantie onmiddellijk erover informeren dat u werkzaam bent in Duitsland. Als uw echtgeno(o)t(e) in België werkt of daar een uitkering ontvangt (bv. een werkloosheidsuitkering), dan krijgt u in eerste instantie financiële tegemoetkomingen uit het Belgische Groeipakket. Het

Duitse *Kindergeld* is meestal hoger. Wanneer dat het geval is, kan er in Duitsland aanspraak gemaakt worden op een compensatiebedrag dat gelijk is aan het verschil tussen de kinderbijslagtarieven. Deze compensatie vraagt u ook aan bij de *Familienkasse*.

Ouderschapsuitkering (Elterngeld): Naast het *Kindergeld* bestaat er in Duitsland een ouderschapsuitkering. Voor informatie over de voorwaarden en het aanvragen van het *Elterngeld* kunt u terecht bij de *Elterngeldstelle* van de bevoegde stad. Overigens heeft ook de ouder die niet Duitsland werkt eventueel recht op *Elterngeld*.

Rentenversicherung

Zolang u in Duitsland werkt bouwt u in Duitsland pensioen op. U betaalt daar immers de bijdragen voor de pensioenverzekering. De Duitse pensioenleeftijd is 65 tot 67 jaar, afhankelijk van de geboortedatum. Om pensioen uit Duitsland te krijgen, moet u een wachttijd van 5 jaar opgebouwd hebben. Wanneer er wordt bekeken of u aan deze wachttijd voldoet, wordt er ook rekening gehouden

met verzekeringsperiodes in andere EU-lidstaten.

Uw pensioenaanvraag doet u, wanneer u ook pensioen in uw woonland heeft opgebouwd, via uw woonland. Doet de pensioenaanvraag in dat geval één jaar voor het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

Wanneer u in Duitsland en in België heeft gewerkt, ontvangt u uiteindelijk uit beide landen een pensioen.

Adressen und Internet

- **Agentur für Arbeit Aachen-Düren**, Roermonder Str. 51, D - 52072 Aachen, T: 0800 4 555500 (uit het buitenland: T: +49 (0)911 12031010), M: Aachen-Dueren.EURES@arbeitsagentur.de
- **Arbeitsamt der DG**, Hütte 79, B - 4700 Eupen, T: +32 (0)87 63 89 00, M: marco.schaaf@adg.be
- **Le Forem**, Quai Banning 104, B - 4000 Liège, T: +32 (0)4 229 11 83, M: moana.godfirnon1@forem.be
- **VDAB en GrensInfoPunt**, Binnenhof 1, B - 3630 Maasmechelen, T: +32 (0)89 48 06 78 (oder 79) M: michele.opteijnde@vdab.be; roland.brouns@vdab.be
- **CSC Grenzgängerdienst**, Aachener Straße 89, B - 4700 Eupen, T: + 32 (0)87 85 99 49, M: grenzgaenger.deutschland@acv-csc.be
- **GrenzInfoPunkt Aachen-Eurode**, Johannes-Paul-II. Straße 1, D - 52062 Aachen, T: +49 (0)241 56 86 10 & Eurode Park 1, NL - 6461 KB Kerkrade/D - 52134 Herzogenrath, T: +31 (0)45 5456178 / +49 (0)2406 9879292, <https://grenzinfo.eu/emra/>
- **GrensInfoPunt Maastricht**, Mosae Forum 10, NL – 6211 DW Maastricht, T: +31 (0)43 350 50 20, <https://grenzinfo.eu/emrm/>
- **Team GWO** (grensoverschrijdende belastingvragen), gratis telefoonnummer: vanuit Duitsland: 0800-101 13 52 / vanuit België: 0800 90220 / vanuit Nederland: 0800 024 12 12
- **Deutsche Rentenversicherung Rheinland**, Servicezentrum Aachen, Benediktinerstraße 39, D - 52066 Aachen, T: +49 (0)241 89461-01, M: service-zentrum.aachen@drv-rheinland.de
- **SGA-Service Grenzüberschreitende Arbeitsvermittlung**, Maxstr. 9-11, B - 4700 Kelmis, T: +32-(0) 87-638 900, M: sga@adg.be

Verdere informatie kunt u op de volgende websites vinden:

www.grenzinfo.eu
www.arbeitsagentur.de

www.onssrszlsz.fgov.be
www.adg.be

www.rva.be
www.leforem.be

www.vdab.be
www.eures.europa.eu